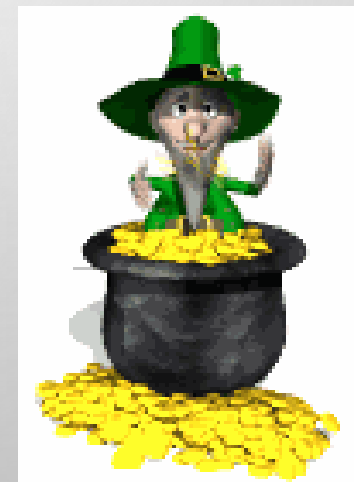

หน่วยที่ 4

ค่าแรงงาน

ค่าแรงงาน (LABOUR) หมายถึงค่าตอบแทนที่กิจการ
ผลิตจ่ายให้แก่ผู้ทำงานในโรงงานซึ่งอาจจ่ายเป็น
รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือ
ระยะเวลาอื่น หรือจ่ายเป็นรายชิ้นของสินค้าที่ผลิต
และรวมถึงการจ่ายในรูปของค่าล่วงเวลา

ค่าแรงงาน

ค่าแรงงานทางตรง

ได้แก่

ค่าแรงงาน

ช่างตัดเย็บ

ฯลฯ

ค่าแรงงานทางอ้อม

ได้แก่

ค่าแรงงาน

คนทำความสะอาด

ฯลฯ

ค่าแรงงานทางตรง (DIRECT LABOUR)

หมายถึง ค่าแรงงานของคนงานที่ทำการผลิตสินค้า
โดยตรง

ตัวอย่างค่าแรงงานทางตรง

ค่าแรงงานคนงานตัดแต่งปลา เป็นค่าแรงงานทางตรงในการผลิต
ปลากระป๋อง

ค่าแรงงานช่างประกอบชิ้นงาน เป็นค่าแรงงานทางตรงในการผลิต
เฟอร์นิเจอร์

ค่าแรงงานช่างตัดเย็บ เป็นค่าแรงงานทางตรงในการผลิต
เสื้อผ้าสำเร็จรูป

ค่าแรงงานทางอ้อม (INDIRECT LABOUR)

หมายถึง ค่าแรงงานของคนงานหรือพนักงานใน
โรงงานที่มีได้ทำการผลิตสินค้าโดยตรง แต่มีส่วนช่วย
ให้การผลิตสินค้าดำเนินไปด้วยดี

ตัวอย่างค่าแรงงานทางอ้อม

ค่าจ้างคนงานยกของ

เป็นค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิต

ปลากระป๋อง

ค่าแรงผู้ควบคุมงาน

เป็นค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิต

เฟอร์นิเจอร์

ค่าแรงงานพนักงานพัสดุ

เป็นค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิต

เสื้อผ้าสำเร็จรูป

เวลาทำงานของคนงานหรือลูกจ้าง

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานมีดังนี้

1. เวลาทำงานปกติ
2. การทำงานล่วงเวลา
3. การทำงานในวันหยุด
4. การทำงานล่วงเวลาในวันหยุด

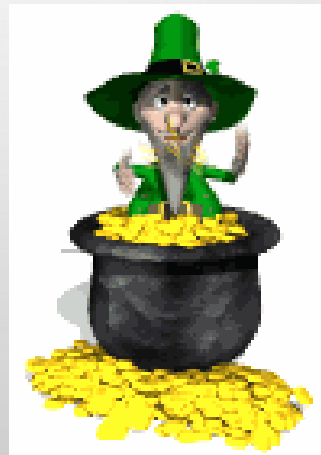
1. เวลาทำงานปกติ

ให้นายจ้างประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบดังนี้

- 1.1 กำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวัน
- 1.2 การทำงานต้องไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง
- 1.3 รวมเวลาทำงานต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 48 ชั่วโมง
- 1.4 งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัย
ของลูกจ้างต้องไม่เกินวันละ 7 ชั่วโมง และเมื่อ
รวมกันแล้วต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 42 ชั่วโมง

2. การทำงานล่วงเวลา

หมายถึง การทำงานนอกเวลาทำงานปกติ หรือ
ทำงานเกินชั่วโมงทำงานในแต่ละวันที่นายจ้าง
ตกลงกับลูกจ้าง

3. การทำงานในวันหยุด

วันหยุดตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1 วันหยุดประจำสัปดาห์

3.2 วันหยุดตามประเพณี

3.3 วันหยุดพักผ่อนประจำปี

4. การทำงานล่วงเวลาในวันหยุด

หมายถึง การทำงานนอกเวลาการทำงานในวันหยุด
หรือทำงานเกินชั่วโมงทำงานการทำงานในวันหยุด

อัตราค่าแรงงานและค่าล่วงเวลา

อัตราค่าแรงงานหรือค่าจ้างและค่าล่วงเวลา
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานมีดังนี้

1. อัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ
2. ค่าล่วงเวลาในวันทำงานปกติ
3. ค่าทำงานในวันหยุดในเวลาทำงานปกติ
4. ค่าล่วงเวลาในวันหยุด

1. อัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ

เป็นอัตราค่าแรงงานที่นายจ้างพึงจ่ายให้กับลูกจ้าง

อัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ ซึ่งประกาศให้มีผลบังคับใช้

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 คือวันละ 300 บาท

2. ค่าล่วงเวลาในวันทำงานปกติ

ถ้าลูกจ้างทำงานเกินเวลาทำงานปกติของวันทำงาน

นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลา 1.5 เท่าของอัตรา

ค่าแรงปกติต่อชั่วโมง หรืออัตราค่าแรงปกติ

ต่อหน่วย

3. ค่าทำงานในวันหยุดในเวลาทำงานปกติ

นายจ้างต้องจ่ายค่าทำงานในวันหยุดในเวลาทำงานปกติดังนี้

3.1 ลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับค่าแรงในวันหยุด เช่น ลูกจ้างได้รับ

ค่าแรงเป็นเงินเดือนให้จ่ายค่าทำงานเพิ่มในอัตรา 1 เท่าของอัตรา

ค่าแรงปกติต่อชั่วโมง หรืออัตราค่าแรงปกติต่อหน่วย

3.2 ลูกจ้างที่ไม่มีสิทธิได้รับค่าแรงในวันหยุด เช่น ลูกจ้างได้รับ

ค่าแรงเป็นรายวันให้จ่ายค่าทำงานเพิ่มในอัตรา 2 เท่าของอัตรา

ค่าแรงปกติต่อชั่วโมง หรืออัตราค่าแรงปกติต่อหน่วย

4. ค่าล่วงเวลาในวันหยุด

ถ้าลูกจ้างทำงานเกินเวลาทำงานปกติในวันหยุด

นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลาในอัตราไม่น้อยกว่า 3 เท่า
ของอัตราค่าแรงปกติต่อชั่วโมง หรืออัตราค่าแรงปกติ
ต่อหน่วย

การคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น

1. การจ่ายค่าแรงงานเป็นรายชั่วโมง

ค่าแรงงาน = จำนวนชั่วโมงที่ทำงาน X อัตราค่าแรงงานต่อชั่วโมง

2. การจ่ายค่าแรงงานเป็นรายชิ้น

ค่าแรงงาน = จำนวนชิ้นงานที่ทำได้ X อัตราค่าแรงงานต่อชิ้น

3. การจ่ายค่าแรงงานเป็นรายวัน

ค่าแรงงาน = ค่าแรงงานรายวันตามอัตราที่กำหนด

4. การจ่ายค่าแรงงานเป็นรายเดือน

ค่าแรงงาน = เงินเดือนตามอัตราที่กำหนด

● การคำนวณค่าแรงงานสุทธิ

ค่าแรงงานสุทธิ = ค่าแรงงานขั้นต้น - รายการหักต่าง ๆ

รายการหักต่าง ๆ เช่น ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เงินประกันสังคม
เงินสะสมเข้ากองทุนเลี้ยงชีพ เงินกู้ยืมจากนายจ้าง เป็นต้น